

До реєстр. № 7452 від 26.12.2017 р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 04-2903-195/55091

16 березень 2018 р.

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 15 березня 2018 року розглянув проект Закону України «Про правовий статус та соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями, правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені», реєстр. № 7452, внесений народними депутатами України Шухевичем Ю.-Б.Р., Третьяковим О.Ю., Білецьким А.Є., Петренком О.М.

Метою проекту Закону України є визначення основних зasad державної політики у сфері визначення правового статусу особи, яка незаконно позбавлена волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджена з 20 лютого 2014 року – у період проведення антитерористичної операції та у особливий період, забезпечення її соціальних гарантій і первинних матеріальних потреб.

Законопроектом пропонується визначити основні терміни щодо правового статусу і встановлення соціальних гарантій осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені, визначити сферу дії даних правових норм щодо кола осіб, у часі і просторі.

У відповідності з висновком Комітету з питань бюджету зазначений законопроект має вплив на показники бюджету (потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів для забезпечення соціальних гарантій та матеріальних потреб осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями, правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2018 року він має вводитись в дію не раніше 1 січня 2019 року, а після 15 липня 2018 року – не раніше 1 січня 2020 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

У своєму висновку Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України до законопроекту висловлює низку суттєвих зауважень. Насамперед звертається увага на концептуальну вразливість проекту Закону, зокрема щодо кола осіб, на яких поширюється законопроект. Поза увагою законопроекту залишилися особи, які були незаконно позбавлені волі, але які на той час не належали до перерахованих у проекті категорій осіб (наприклад, цивільні особи, які проживали у зоні АТО, але не брали участі у її забезпеченні). Крім того, поза межами його дії опиняться особи, які були незаконно позбавлені волі іншими, не названими в законопроекті суб'єктами.

Висловлюється сумнів щодо доцільності запропонованого проектом підходу щодо державної підтримки усіх осіб, незаконно засуджених судами іноземних держав, у тому числі й до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі. Наприклад це неспівмірно із незаконним засудженням особи до покарання у вигляді штрафу, коли мова може йти про поновлення порушених майнових прав особи.

Згідно з узагальнюючим висновком Головного науково-експертного управління законопроект «Про правовий статус та соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями, правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені» реєстр. № 7452 за результатами розгляду у першому читанні доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

За результатами обговорення, враховуючи усі висновки, зауваження та пропозиції, Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин прийняв рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про правовий статус та соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями, правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені», реєстр. № 7452, поданий народними депутатами України Шухевичем Ю.-Б.Р., Третьяковим О.Ю., Білецьким А.Є., Петренком О.М., за результатами розгляду у першому читанні **повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання**.

Співдоповідачем з цього питання визначено Голову Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Немирю Г.М.

На засіданні Комітету водночас з проектом Закону України «Про правовий статус та соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями, правоохоронними органами іноземної держави, або незаконно засуджені» реєстр. № 7452 розглядалися законопроекти «Про засади правового і соціального захисту заручників, інших незаконно позбавлених волі осіб» реєстр. № 8006, поданий народними депутатами України Геращенко І.В., Іоновою М.М., Джемілевим М., та іншими народними депутатами, і «Про визнання політичними в'язнями осіб, позбавлених свободи з політичних мотивів за рішенням органів влади Російської Федерації, та умови і порядок надання їм державної соціальної допомоги та пільг» реєстр. № 6700, внесений народним депутатом України М. Джемілевим. Всі названі законопроекти не є альтернативними, але спрямовані на врегулювання статусу осіб, які стали жертвами збройної агресії та належать до різних груп - незаконно затриманих, утримуваних, заручників, позбавлених волі. Враховуючи викладене, ініціаторам вказаних законопроектів пропонується об'єднати зусилля, врахувати зауваження до проектів зазначених законів та подати один доопрацьований законопроект, в якому комплексно врегулювати це вкрай важливе питання.

Голова Комітету

Г.М. Немиря